

METODICKÁ POMŮCKA PRO MATRIČNÍ ÚŘADY LK – POSTUPY PO 1. 7. 2012 **V SOUVISLOSTI SE SPUŠTĚNÍM ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ**

Vždy platí, že žadatel – fyzická osoba se musí matričnímu úřadu při osobním podání – jednání prokázat svým platným dokladem totožnosti.

V žádosti musí vždy uvést své základní identifikační údaje: jméno, popř. jména, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu (podle ust. 37 odst. 2 správního řádu).

Základní registry upravuje zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů.

Matriční úřady budou využívat referenční údaje ze základního registru (ZR), a to z registru obyvatel (ROB).

§ 4

Údaje základního registru

(1) Základní registr obsahuje referenční údaje, referenční vazby, identifikátory fyzických osob, popřípadě autentizační údaje. Referenční vazby jsou kódy nebo identifikátory, kterými je odkazováno na referenční údaje v základních registrech. Autentizační údaje jsou údaje umožňující provést ověření identity fyzické osoby.

(2) Editor je zodpovědný za to, že jím zapsané referenční údaje jsou v souladu s údaji uvedenými v dokumentech, na jejichž základě jsou údaje do příslušného základního registru zapsány; orgány veřejné moci, fyzické a právnické osoby jsou povinny poskytnout editorovi potřebnou součinnost k plnění jeho úkolů tím, že mu poskytnou údaje a podklady potřebné pro ověření správnosti zpracovávaných údajů.

(3) Editor запиše referenční údaj do základního registru nebo provede jeho změnu bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o vzniku nebo o změně skutečnosti, kterou referenční údaj popisuje, dozví; editor referenční údaj zapisuje do základního registru prostřednictvím agendového informačního systému.

(4) Referenční údaj je považován za správný, pokud není prokázán opak nebo pokud nevznikne oprávněná pochybnost o správnosti referenčního údaje. V případě pochybnosti editor označí referenční údaj jako nesprávný; toto označení editor odstraní neprodleně poté, co ověří správnost údajů, jinak se postupuje obdobně podle odstavce 3.

(5) Referenční údaj označený jako nesprávný má po dobu, po kterou je takto označen, pouze informativní povahu.

(6) Má se za to, že ten, kdo vychází z referenčního údaje, je v dobré víře, že stav referenčního údaje v základním registru odpovídá skutečnému stavu věci, ledaže musel vědět o jeho nesprávnosti.

(7) Proti tomu, kdo jedná v důvěře ve správnost referenčního údaje obsaženého v základním registru, nemůže ten, jehož se takový zápis týká, namítat, že tento zápis neodpovídá skutečnosti, ledaže prokáže, že údaj je nesprávný a že jeho nesprávnost nezpůsobil.

Povinné využívání údajů ze základních registrů (ZR) upravuje obecně zákon o ZR:

§ 5

Využívání referenčních údajů základního registru

(1) Orgán veřejné moci využívá při své činnosti referenční údaje obsažené v příslušném základním registru v rozsahu, v jakém je oprávněn tyto údaje využívat podle tohoto zákona nebo podle jiných právních předpisů, a to aniž by ověřoval jejich správnost. Od osob, po kterých je jiným právním předpisem doložení takových údajů požadováno, je orgán veřejné moci oprávněn požadovat poskytnutí takových údajů pouze, pokud

- a) nejsou v základním registru obsaženy,*
- b) jsou označeny jako nesprávné,*
- c) vznikne oprávněná pochybnost o správnosti referenčního údaje, nebo*
- d) jsou nezbytné pro bezpečnostní řízení podle jiného právního předpisu*

Pro matriční úřady platí povinnost využívat při své činnosti tzv. **referenční údaje z ROB:**

§ 18

Údaje vedené v registru obyvatel

(1) V registru obyvatel se vedou referenční údaje

- a) příjmení,*
- b) jméno, popřípadě jména,*
- c) adresa místa pobytu 12), případně též adresa, na kterou mají být doručovány písemnosti podle jiného právního předpisu 52); uvedené adresy jsou vedeny ve formě referenční vazby (kódu adresního místa) na referenční údaj o adrese v registru územní identifikace; v případě adresy, na kterou mají být doručovány písemnosti podle jiného právního předpisu 52), se vede i údaj o identifikaci poštovní přihrádky nebo dodávací schránky nebo adresa, která je mimo území České republiky a které nebyl přidělen kód adresního místa v registru územní identifikace,*
- d) datum, místo a okres narození, u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil; údaj o místě a okrese narození na území České republiky se vede ve formě referenční vazby (kódu územního prvku) na referenční údaj v registru územní identifikace,*
- e) datum, místo a okres úmrtí, jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, vede se datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, vede se den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti, popřípadě jako den, který nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí; údaj o místě a okrese úmrtí na území České republiky se vede ve formě referenční vazby (kódu územního prvku) na referenční údaj v registru územní identifikace,*
- f) státní občanství, popřípadě více státních občanství,*
- g) čísla elektronicky čitelných identifikačních dokladů,*
- h) záznam o zřízení datové schránky a identifikátor datové schránky 14), je-li tato datová schránka zpřístupněna.*

Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZOM).

Zákon o matrikách (případně zákon o rodině ZOR) stanoví v jednotlivých ustanoveních, jaké doklady jsou při vyřizování úkonů a žádostí žadatelé povinni předložit.

Přednost před nimi má novelizované ustanovení § 81a ZOM.
§ 81a

Doklad, který je jinak třeba podle tohoto zákona předložit matričnímu úřadu, se nepředkládá, pokud si skutečnost v něm uvedenou matriční úřad může ověřit z jím vedené matriční knihy, ze základního registru obyvatel, z informačního systému evidence obyvatel, z informačního systému cizinců, z informačního systému evidence občanských průkazů nebo z informačního systému evidence cestovních dokladů.

Znamená to, že matriční úřady **nemohou vyžadovat** doložení dokladů, jak stanoví ZOM, pokud si údaje, které je třeba doložit, ověří a **využijí z ROB, ISEO, ISCIZ, ISOP a ISCD**. Rozsah údajů, které matriční úřady od 1. 7. 2012 využívají z ROB a uvedených informačních systémů je stanoven v nových ustanoveních § 84 a 84a – 84e ZOM.

Povinnost předložit určitý doklad nebude dotčena pouze v případě, že požadovaný a nutný údaj nebude možno využít z ROB ani ISEO, ISCIZ, ISOP a ISCD anebo, pokud si skutečnost v dokladu uvedenou může matriční úřad ověřit z jím vedené matriční knihy.

Příklady vybraných postupů matričních úřadů:

Název agendy či úkonu:	Popis postupu a údaj, odkud budou využívána data/údaje.
<p><u>Obecně k využívání údajů z IS, které nejsou vedeny v ROB platí:</u> Pokud je FO státní občan ČR (SO ČR), ověřují se údaje o ní z ISEO. Pokud je FO cizinec s pobytem v ČR, ověřují se údaje o ní z ISCIZ. Pokud je FO cizinec bez pobytu v ČR nelze údaje zjistit ani z ROB ani z informačních systémů (IS) – vše musí doložit tato FO.</p> <p>NAROZENÍ</p> <p><u>Dítě z manželství</u> Výjimka: pokud se rodiče při uzavření manželství dohodli, že si ponechají svá dosavadní příjmení, MUSÍ matrikáři doložit OL (dohoda o příjmení dítěte není uvedena v ROB ani IS).</p> <p><u>Dítě mimo manželství – otec není znám</u></p> <p><u>Dítě mimo manželství, k němuž bylo před narozením určeno otcovství souhlasným prohlášením rodičů</u></p>	<p>Jméno, popř. jména, příjmení, datum nar., místo TP = základní identifikační údaje (ZIU)</p> <p>Ztotožnění - podle dokladu totožnosti.</p> <p><i>Příklady jsou tvořeny zejména pro SO ČR:</i></p> <p>ZIU rodičů ověří/využije matrikář z ROB Stav matky: ISEO RČ rodičů: ISEO SO rodičů: ROB Prohlášení o jménu dítěte – předloží rodiče</p> <p>ZIU matky: ROB Stav matky: ISEO RČ matky: ISEO SO matky: ROB Prohlášení o jménu dítěte – předloží rodiče</p> <p>ZIU rodičů ověří/využije matrikář z ROB. Stav matky: ISEO RČ rodičů: ISEO SO rodičů: ROB Zápis o určení otcovství – předloží rodiče</p>

<p><u>Utajený porod</u> Dítě nese vždy příjmení matky.</p> <p><u>Nalezené dítě (baby box)</u></p> <p><u>Souhlasné prohlášení o určení otcovství</u> Sepsání u matričního úřadu</p>	<p>Prohlášení o jménu dítěte – předloží rodiče</p> <p>ZIU matky: ROB Stav matky: ISEO SO matky: ROB Pokud matka podepíše v porodnici prohlášení o jménu, bude přiloženo u hlášení o narození.</p> <p>---</p> <p>Ztotožnění - podle dokladů totožnosti. ZIU rodičů ověří/využije matrikář z ROB. Stav matky: ISEO (případně včetně data právní moci rozsudku o rozvodu nebo data úmrtí manžela) RČ rodičů: ISEO</p>
<p>MANŽELSTVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - bez ohledu na formu (civilní, církv.) - též RP <p>V rámci tzv. „předoddavkového řízení“:</p> <p><u>Snoubenec SO ČR</u> Snoubenec případně doloží: rozhodnutí soudu o povolení uzavřít manželství (osoba starší 16 let; osoba, která má omezenou způsobilost k právním úkonům...).</p> <p>Výjimka: Snoubenec, který nemá v OP uveden stav a v ISEO není zapsána změna přísl. soudem, musí doložit rozhodnutí soudu.</p> <p><u>Snoubenec cizinec s pobytem v ČR</u> Údaje o jeho rodičích: nejsou-li uvedeny v ISCIZ, vždy podle RL</p> <p>Z důvodu rozdílného tvaru jména a příjmení cizince v dokladu totožnosti, v matričních dokladech, v ROB a ISCIZ bude nezbytné, aby byl vždy předložen matriční doklad/y.</p>	<p>Před samotným souhlasným prohlášením MUSÍ oba snoubenci vždy předložit své platné doklady totožnosti, podle kterých je matrikář (před obřadem) vždy ztotožní.</p> <p>ZIU snoubence: ROB Stav: ISEO, včetně data příp. změny RČ: ISEO SO: ROB</p> <p>ZIU snoubence: ROB Stav: ISCIZ RČ: ISCIZ (případně není uváděno) SO: ROB</p> <p>Výjimka: Snoubenec musí předložit doklad o právní způsobilosti k uzavření manželství. Případně je vedeno správní řízení o žádosti podle § 6/3 ZOR. Výjimka: Snoubenec musí předložit potvrzení o oprávněnosti pobytu.</p>

<p><u>Snoubenec cizinec - nemá pobyt v ČR</u> Matriční úřad musí jeho ZIU ověřit podle jeho dokladu totožnosti, případně podle dalších listin.</p> <p>Údaje o jeho rodičích: vždy podle RL, případně jiných veřejných listin, příp. prohlášení</p> <p><u>Sňatek v zastoupení</u></p> <p><u>Povolení podle § 12 ZOM</u></p> <p><u>Vydání osvědčení podle § 13 ZOM</u></p> <p><u>Správní řízení podle ust. § 6/3 ZOR</u></p> <p><u>Vydání VoPZ podle § 45 ZOM</u></p>	<p>Jeho údaje nejsou v ROB ani ISCIZ</p> <p>Výjimka: Snoubenec musí předložit doklad o právní způsobilosti k uzavření manželství. Případně je vedeno správní řízení o žádosti podle § 6/3 ZOR. Výjimka: Snoubenec musí předložit potvrzení o oprávněnosti pobytu.</p> <p>ZIU snoubenců a osoby zástupce - viz výše. Snoubenci musí předložit plnou moc, jejíž obsahové i formální náležitosti jsou upraveny v ust. § 9 ZOR.</p> <p>ZIU snoubenců – viz výše. Snoubenci doloží žádost. Údaje v žádosti ověří matriční úřad podle ROB nebo IS.</p> <p>ZIU snoubenců – viz výše. Ostatní údaje viz výše. Snoubenci doloží žádost. Údaje v žádosti ověří matriční úřad podle ROB nebo IS.</p> <p>ZIU snoubenců – viz výše. Snoubenci doloží žádost. Údaje v žádosti ověří matriční úřad podle ROB nebo IS.</p> <p>ZIU osoby, které bude matriční úřad doklad o právní způsobilosti vydávat: ROB Stav: ISEO, včetně data příp. změny Ostatní: viz výše</p>
<p><u>ÚMRTÍ</u> <u>Úmrtí občana ČR</u> Údaje o zemřelém, případně o jeho pozůstalém manželovi/lce uvedené v „Listu o prohlídce zemřelého“ ověří matrikář podle ROB nebo podle informačních systémů.</p> <p><u>Úmrtí cizince</u> - který nemá pobyt v ČR (např. zemřel zde na dovolené)</p>	<p>ZIU zemřelého: ROB Stav zemřelého: ISEO RČ zemřelého: ISEO SO zemřelého: ROB</p> <p>RČ manžela zemřelého: ISEO (ISCIZ)</p> <p>ZIU zemřelého cizince a údaje o pozůstalém manželovi: podle jeho cizozemského dokladu totožnosti, případně podle dalších veřejných listin. Stav zemřelého: podle jeho dokladu</p>

	<p>totožnosti, případně potvrzení ZÚ RČ zemřelého: nebude uváděno SO zemřelého: podle jeho dokladu totožnosti</p>
<p>POSTUPY PODLE § 8 ZOM</p> <p><u>Povolení nahlédnout do SL</u> (pořídít výpis) § 8/6 příp. § 25 <u>Vydání potvrzení ze SL</u> § 8/6</p>	<p>Žádost Žadatel musí vždy doložit doklad totožnosti, aby matriční úřad ověřil jeho oprávněnost podle § 8 nebo § 25 ZOM.</p> <p>V žádosti musí žadatel uvést své základní identifikační údaje a uvést důvod podání, aby matriční úřad mohl posoudit „právní zájem“ podle ust. § 8/6. Osobní podání: doklad totožnosti Písemné podání: vydané potvrzení matriční úřad zasílá do vl. rukou žadateli po ověření ZIU v ROB.</p>
<p>POSTUPY PODLE § 25 ZOM</p> <p><u>Povolení nahlédnout do MK</u> (pořídít výpis) <u>Vydání matričního dokladu</u> <u>Vydání doslovného výpisu z MK</u></p> <p><u>Vydání ÚL</u> podle § 25/4 ZOM</p>	<p>Žadatel vyplní žádost a předloží svůj platný doklad totožnosti. Pokud se nebude jednat přímo o osobu, o jejíž zápis v MK se jedná, musí doložit další doklady, případně listiny, aby byla prokázána její oprávněnost, tak, jak je stanovena v ust. § 25 ZOM. Osobní podání: doklad totožnosti Písemné podání: vydaný doklad zasílá matriční úřad do vl. rukou žadateli po ověření ZIU v ROB.</p> <p>Žadatel vyplní žádost a doloží právní zájem.</p> <p>Vypravitel vyplní žádost, v ní uvede své ZIU a předloží doklad totožnosti. Musí předložit doklad, potvrzující skutečnost, že je nebo byl vypravitelem pohřbu konkrétní zemřelé osoby (faktura, objednávka).</p> <p>Osoba, která žila se zemřelým v době jeho smrti ve společné domácnosti – musí k žádosti o vydání ÚL doložit prohlášení o tom, že se zemřelou osobou žila ve společné domácnosti (společně hospodařili...).</p>
<p>Oznámení podle § 29 ZOR</p>	<p>Matričnímu úřadu je doručeno (učiněno podání) oznámení. ZIU oznamovatel: ROB Stav: ISEO, včetně data příp. změny Datum a místo uzavření manželství: ISEO</p>

Správní řízení - změna jména nebo příjmení Žadatelem bude navíc příp. doloženo (není vedeno v ROB ani IS): - souhlas druhého rodiče (příp. rozhodnutí soudu nahrazující souhlas) - souhlas druhého manžela - souhlas dítěte staršího 15let	Žádost ZIU v žádosti: ROB Stav: ISEO, včetně data příp. změny RČ: ISEO SO: ROB ZIU manžela, příp. dětí: ROB
---	--

Co se týče vyznačování v jednotlivých písemnostech, na žádostech nebo spisech, doporučujeme všem matrikářům:

O tom, odkud matrikář ověřil údaje, si vždy udělá do příslušné písemnosti poznámku s uvedením odkud údaje ověřil (využil) a datum konkrétního vstupu (do ROB nebo příslušného IS).

Například v dotazníku k uzavření manželství v kolonce nevěsta:

Jméno, popř. jména a příjmení:	Eva Hladká	<i>ROB, 5.7.2012</i>
Rodné příjmení:	Nováková	<i>ISEO, 5.7.2012</i>
Datum, místo a okres (stát) narození:	29.08.1967 Liberec okr. Liberec	<i>ROB, 5.7.2012</i>
Rodné číslo:	675829/1234	<i>} ISEO, 5.7.2012</i>
Osobní stav:	rozvedená	
Státní občanství:	ČR	<i>} ROB, 5.7.2012</i>
Bydliště (trvalý pobyt):	Křižany 8	
Údaje pro statistické zjišťování:		
- datum rozvodu (ovdovění)	PM:10.01.2009	<i>ISEO, 5.7.2012</i>
- nejvyšší dosažené vzdělání	VŠ	
- kolikáté manželství uzavírá?	Druhé	